

NÁROK NA SOCIÁLNE ŠTIPENDIUM

(1) V rámci správneho konania o priznaní sociálneho štipendia je potrebné preskúmať skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce na určenie samotného nároku, ale aj na správne určenie výšky sociálneho štipendia.

Žiadosť o poskytnutie sociálneho štipendia môže študent podať počas celého akademického roka v čase od septembra do júna. Pred podaním žiadosti sa odporúča postúpiť žiadosť ku kontrole na študijné oddelenie.

Prvým krokom k tomu, aby sa vysoká škola začala zaoberať priznaním sociálneho štipendia, je doručenie podania študenta (písomnej žiadosti o priznanie sociálneho štipendia). Súčasťou žiadosti by mali byť podklady potrebné k vydaniu príslušného rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia.

Žiadateľ môže požadovať potvrdenie o prijatí jeho žiadosti, z ktorého bude zrejmé, kto žiadosť prijal a kedy (§ 19 ods. 5 správneho poriadku).

Trvalý pobyt v SR

(2) Na priznanie sociálneho štipendia nie je rozhodujúce štátne občianstvo študenta, ale trvalý pobyt v SR. Problematiku evidovania trvalého pobytu upravuje osobitný predpis.¹ V prípade pochybností o trvalom pobyte v SR sa tento preukáže platným občianskym preukazom, prípadne sa požaduje vyjadrenie obce. Trvalý pobyt žiadateľa a s ním spoločne posudzovaných osôb, ktorí študujú dennou formou štúdia, rozhoduje aj o výške sociálneho štipendia.

Štúdium študenta

(3) Sociálne štipendium sa priznáva len študentom študijných programov prvých dvoch stupňov a študijných programov podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona (to sú napr. študijné programy všeobecné lekárstvo a väčšina študijných programov v oblasti teológie). Inak povedané, študentom študijných programov tretieho stupňa – doktorandom sa sociálne štipendium nepriznáva. Vyhláška v § 8 upravuje, že študenti študijných odborov zriadených podľa predchádzajúcich predpisov sa považujú za študentov študijných programov, teda aj týmto študentom je možné priznať sociálne štipendium.

(4) Vysokoškolský zákon ustanovuje päť dôvodov, kedy študent na sociálne štipendium nemá nárok. Menej komplikovanými na vyhodnocovanie skutkového stavu sú nasledovné dôvody:

- sociálne štipendium nie je možné podľa § 96 ods. 2 písm. e) vysokoškolského zákona priznať študentovi, ktorý študuje externou formou štúdia; v prípade ak študent študuje jeden študijný program v dennej forme a súbežne jeden študijný program v externej

¹ Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

forme, študentovi je možné priznať sociálne štipendium v študijnom programe v dennej forme

- sociálne štipendium nie je možné podľa § 96 ods. 2 písm. b) vysokoškolského zákona priznať študentovi, ktorý už dosiahol vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa; to platí bez ohľadu na to, či ide o študenta študijného programu prvého stupňa alebo študijného programu druhého stupňa; zároveň je irelevantné, či toto vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa získal v SR. Ak ide teda o študenta, ktorý získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa napr. v Českej republike a v SR študuje študijný program prvého stupňa, takýto študent na sociálne štipendium nárok nemá.
- sociálne štipendium tiež nie je možné priznať podľa § 96 ods. 2 písm. a) vysokoškolského zákona študentovi, ktorý študuje študijný program prvého stupňa, ak už dosiahol vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa; ako v predchádzajúcom prípade je irelevantné, či toto vzdelanie získal v SR. Ak teda ide o študenta študijného programu prvého stupňa v SR a získal vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa napr. v Poľsku, nemá nárok na sociálne štipendium.

(5) Podľa § 96 ods. 2 písm. d) vysokoškolského zákona študent nemá nárok na sociálne štipendium v prípade, ak študent študuje príslušný študijný program dlhšie ako je jeho štandardná dĺžka štúdia. Na rozdiel od prípadu školného sa nezohľadňuje predchádzajúce štúdium v príslušnom stupni, ale len doba štúdia v študijnom programe, v ktorom študent o sociálne štipendium požiadal. Zároveň na sociálne štipendium podľa § 96 ods. 2 písm. c) vysokoškolského zákona nemá nárok študent, ktorému bolo poskytované sociálne štipendium v príslušnom roku štúdia alebo v jeho časti v študijnom programe príslušného stupňa.

(6) Pre posudzovanie prekročenia štandardnej dĺžky štúdia na účely priznania sociálneho štipendia ďalej platí:

- a) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program prvého stupňa, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v ďalšom študijnom programe prvého stupňa,
- b) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program druhého stupňa, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v žiadnom ďalšom štúdiu,
- c) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v žiadnom ďalšom štúdiu,
- d) prvé tri roky štúdia v študijných programoch podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona sa považujú za štúdium v študijnom programe prvého stupňa,
- e) štvrtý a ďalší rok štúdia v študijných programoch podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona sa považujú za štúdium v študijnom programe druhého stupňa,

(7) Študentovi študujúcemu študijný program príslušného stupňa sa prizná za splnenia ostatných podmienok sociálne štipendium, ak jeho celková doba štúdia v príslušnom študijnom programe (nie stupni) neprekročila štandardnú dĺžku študijného programu, v rámci ktorého študent žiada o priznanie sociálneho štipendia. Je vhodné pripomenúť, že „zaokrúhľovanie“ doby štúdia na celé akademické roky sa v súlade s § 92 ods. 6, resp. § 113a ods. 10 vysokoškolského zákona zohľadňuje len na účely príslušných odsekov, t.j. na účely školného.

(8) Pre posudzovanie prekročenia štandardnej dĺžky štúdia na účely priznania sociálneho štipendia ďalej platí:

- a) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program prvého stupňa, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v ďalšom študijnom programe prvého stupňa,
- b) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program druhého stupňa, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v žiadnom ďalšom štúdiu,
- c) pokiaľ už niekto riadne skončil študijný program podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona, nie je možné mu priznať sociálne štipendium v žiadnom ďalšom štúdiu,
- d) prvé tri roky štúdia v študijných programoch podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona sa považujú za štúdium v študijnom programe prvého stupňa,
- e) štvrtý a ďalší rok štúdia v študijných programoch podľa § 53 ods. 3 vysokoškolského zákona sa považujú za štúdium v študijnom programe druhého stupňa,

(9) Študentovi študujúcemu študijný program príslušného stupňa sa prizná za splnenia ostatných podmienok sociálne štipendium, ak jeho celková doba štúdia v príslušnom študijnom programe (nie stupni) neprekročila štandardnú dĺžku študijného programu, v rámci ktorého študent žiada o priznanie sociálneho štipendia. Je vhodné pripomenúť, že „zaokrúhľovanie“ doby štúdia na celé akademické roky sa v súlade s § 92 ods. 6, resp. § 113a ods. 10 vysokoškolského zákona zohľadňuje len na účely príslušných odsekov, t.j. na účely školného.

(10) Ak ide o študenta so zdravotným postihnutím, presiahnutie štandardnej dĺžky štúdia príslušného študijného programu podľa § 96 ods. 3 vysokoškolského zákona nie je relevantné, ak je toto prekročenie spôsobené zdravotným postihnutím; samotné zdravotné postihnutie však neznamená poberanie sociálneho štipendia podľa uvedeného ustanovenia. Zdravotné postihnutie sa preukazuje posudkom v zmysle § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. v zmysle zákona účinného do 31. 12. 2008. V prípade, ak je miera funkčného postihnutia aspoň 50 %, ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím a je mu vydaný preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 16 uvedeného zákona. Ak teda študent so zdravotným postihnutím študuje príslušný študijný program dlhšie ako je jeho štandardná dĺžka štúdia z dôvodu, ktorý je spôsobený práve týmto zdravotným postihnutím, nárok na sociálne štipendium mu z dôvodu podľa § 96 ods. 2 písm. d) vysokoškolského zákona nezaniká.